

۲۳۵۰۸۴

۱۱۶۳، ۱۳، ۲۷

یادگیری چگونه روی می‌دهد

کاری آغازین در روان‌شناسی تربیتی و معنای آن در عمل

تألیف :

پاول ا. کیرشنر و کارل هندریک

مصور شده به وسیله اولیور کاویگلیولی

ترجمه :

دکتر سیامک رضا مهجور

واعظ

عنوان و نام پدیدآور : یادگیری چگونه روی می‌دهد؟ کاری آغازین در روان‌شناسی تربیتی و معنای آن در عمل؛ تألیف : پاول اکیرشنر و کارل هندریک؛ ترجمه : دکتر سیامک رضا مهجور مشخصات نشر : تهران: نشر روان، ۱۴۰۲ مشخصات ظاهری : سی - ۳۷۸ ص: مصور، جدول. شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۵۲-۷۱-۶ فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا. عنوان اصلی:

How Learning Happens. Seminal Works in Educational Psychology and What They Mean in Practice, c2020.

موضوع : یادگیری -- روان‌شناسی -- روان‌شناسی تربیتی
موضوع : تدریس اثربخش
رده‌بندی کنگره : LB ۱۰۶۰
رده‌بندی دیوبی : ۳۷۰/۱۵۲۳
شماره کتاب‌شناسی ملی : ۹۰۸۵۳۷۷

پایان به حقوق دیگران احترام به گذاریم

مخاطب عزیز، خواننده گرامی، این کتاب حاصل دست نجف چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه از ناشر و مولکت و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب بی‌اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت بی‌ارزش کردن زحمات دست‌اندرکاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان تان خواهد شد.

سایت
www.ravabook.com

پست الکترونیکی
ravan_shams@yahoo.com

یادگیری چگونه روی می‌دهد

- تألیف : پاول اکیرشنر و کارل هندریک
- ترجمه : دکتر سیامک رضا مهجور
- ناشر : روان
- نوبت چاپ : اول، بهار ۱۴۰۲
- لیتوگرافی : طیف‌نگار
- چاپ : شاهین
- شمارگان : ۲۰۰
- تعداد صفحات : ۴۰۸ صفحه
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۵۲-۷۱-۶

ISBN : 978-600-8352-71-6

مرکز پخش : تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان علیزاده و شیخlar، پلاک ۶۳
تلفن : ۹۰۹۷۳۳۵۸

تلفکس : ۸۸۹۶۲۷۰۷

۸۸۹۶۱۰۵۰

۸۸۹۶۱۰۷۰

فهرست

پیشگفتار : «ایستادن بر شانه غول‌ها»	بیست و یک
منبع‌ها	بیست و پنج
معرفی	بیست و هفت

بخش یک: مغز ما چگونه کار می‌کند

۱	یک فرد مبتدی مانند یک خبره کوچک نیست.....	۳
	مبتدی‌ها و خبره‌ها	
۴	چرا باید این مقاله را بهخوانید.....	
۶	فسرده مقاله.....	
۶	مقاله.....	
۶	دانش مفهومی درک ژرف مفهوم‌ها و اصول.....	
	آیا فراگیرهایی با مقدار زیادی دانش پیشین، متفاوت‌تر از فراگیرهایی با دانش پیشین اندک مسأله‌ها را رده‌بندی می‌کنند؟.....	
۸	هنگامی‌که افراد با مسأله‌ای جدید مواجه می‌شوند، در واقع کدام گونه از دانش‌های پیشین پویا می‌شوند؟.....	
۹	در توصیف مسأله هنگامی‌که مبتدی‌ها و خبره‌ها کوشش به تفسیر مسأله جدید دارند، به کدام یک از واژه‌های توجه می‌کنند؟.....	
۱۰	نتیجه‌ها / بی‌آمدهای این نوشته برای کار آموزشی.....	
۱۲	چگونه از آن‌چه گفته شده در تدریس خود استفاده کنید.....	
۱۳	آموخته‌ها.....	
۱۳	منابع.....	
۱۷	۲ بار را از دوش من بردار.....	
۱۷	حل مسأله.....	
۱۸	چرا باید این مقاله را بهخوانید.....	

۱۹	حافظه بلندمدت، ابیاره موقت دانش
۲۰	فشرده مقاله
۲۱	مقاله
۲۳	نتیجه گیری / پی آمد این کار برای اجرای آموزشی
۲۴	چگونه می‌توان از این نکته‌ها در تدریس استفاده کرد
۲۴	آموخته‌ها
۲۵	منابع
۲۹	۳ پردازش شما تا چه حد ژرف است؟
۲۹	ژرفای پردازش
۳۰	چرا باید این مقاله را به خوانید
۳۱	فشرده مقاله
۳۱	مقاله
۳۱	الگوی چندانبارگی الگوی ساختاری حافظه
۳۱	نمونه بازشناسی، بازشناسی نمونه‌ها و تمایل‌ها به شکلی خودکار
۳۵	نتیجه‌ها / پی آمدهای این کار برای کاربرد آموزشی
۳۶	چگونه از این کار در تدریس خود استفاده کنید
۳۷	آموخته‌ها
۳۸	منابع
۳۸	خواندنی‌ها و پیوندهای پیشنهادی
۴۱	۴ نگاهی تکاملی به یادگیری
۴۱	روان‌شناسی تکاملی
۴۲	چرا باید این مقاله را به خوانید
۴۳	فشرده مقاله
۴۳	مقاله
۴۶	در مدرسه چگونه یاد می‌گیریم
۴۷	نتیجه گیری‌ها / پی آمدهای کار برای اجرای آموزش
۴۸	چگونه از این موردها در تدریس خود استفاده کنید
۴۹	آموخته‌ها
۴۹	منابع
۴۹	خواندنی‌ها و پیوندهای پیشنهادشده

بخش دوم: پیش‌نیازهای یادگیری

۵	یک تصویر و یک هزار واژه	۵۳
۵۲	رمزگذاری دوسویه	
۵۴	چرا باید این مقاله را بهخوانید	
۵۵	فسرده مقاله‌ها	
۵۶	مقاله	
۵۹	نتیجه‌گیری‌ها / پی‌آمدهای این‌مورد برای اجرای آموزشی	
۶۰	چگونه از این‌مورد در تدریس استفاده کنید	
۶۳	آموخته‌ها	
۶۴	منابع	
۶	دانسته‌های شما تعیین می‌کند که چه یاد می‌گیرید	۶۵
۶۵	پیش‌سازماندهنده	
۶۷	چرا باید این مقاله را بهخوانید	
۶۸	فسرده مقاله	
۶۹	مقاله	
۷۴	نتیجه‌ها / پی‌امدهای این‌مورد برای اجرای آموزشی	
۷۵	اصول آموزشی روزنشاین	
۷۵	چگونه از این نوشته در کار تدریس استفاده شود	
۷۶	آموخته‌ها	
۷۷	منابع	
۷	چرا یادگیری مستقل برای یادگیرنده مستقلی شدن راه نیکوئی نیست ..	۷۹
۷۹	خود - نظم بخشی	
۸۰	چرا باید این مقاله را بهخوانید	
۸۲	فسرده اصلی مقاله	
۸۳	مقاله	
۸۶	نتیجه‌گیری / پی‌آمدهای این‌امر برای اجرای آموزشی	
۸۷	چگونه از این کار در تدریس استفاده می‌شود	

۸۸.....	آموخته‌ها
۸۹.....	منابع
۹۱.....	◀ ۸ باور در مورد هوش می‌تواند بر هوش اثر بگذارد.....
۹۱.....	شیوه‌فکری .....
۹۲.....	چرا باید این مقاله را به خوانید .....
۹۳.....	فسرده مقاله .....
۹۴.....	مقاله .....
۹۸.....	نتیجه‌ها / پی‌آمدهای کار برای کاربرد آموزشی .....
۹۸.....	چگونه از این کار در تدریس استفاده می‌شود .....
۹۹.....	آموخته‌ها .....
۱.....	منابع .....
۱۰۳.....	◀ ۹ تفکر آن را چنین می‌سازد.....
۱۰۳.....	خودکارآمدی .....
۱۰۴.....	چرا باید این مقاله را به خوانید .....
۱۰۵.....	فسرده مقاله‌ها .....
۱۰۶.....	مقاله .....
۱۱۱.....	نتیجه‌گیری‌ها / پی‌آمدهای این کار برای اجرای آموزشی .....
۱۱۳.....	چگونه از این کار برای تدریس استفاده کنیم .....
۱۱۵.....	آموخته‌ها .....
۱۱۶.....	منابع .....
۱۱۹.....	◀ ۱۰ در مورد اینکه چرا فکر به پیروزی مهم‌تر از خود پیروزی است، چگونه
۱۱۹.....	می‌اندیشید .....
۱۲۰.....	نظریه استناد .....
۱۲۲.....	چرا باید این مقاله را به خوانید .....
۱۲۲.....	فسرده مقاله .....
۱۲۲.....	مقاله .....
۱۲۵.....	نتیجه‌ها / پی‌آمدهای این کار برای اجرای آموزشی .....
۱۲۶.....	چگونه از این کار برای تدریس استفاده کنیم .....

۱۲۷	آموخته‌ها
۱۲۷	منابع
۱۲۹	◀ ۱۱ به کجا می‌رویم و چگونه به آن جا می‌رسیم؟ ..... جهت‌گیری هدف
۱۳۰	چرا باید این مقاله را به خوانید
۱۳۱	вшرده مقاله
۱۳۱	مقاله
۱۳۲	هدف‌های چیرگی در مقابل هدف‌های عمل کردی
۱۳۶	نتیجه‌گیری‌ها / پی‌آمدهای این کار برای اجرای آموزشی
۱۳۷	چگونه از این کار در تدریس خود استفاده کنید
۱۳۸	آموخته‌ها
۱۳۹	منابع

بخش سوم: کدام یک از کوشش‌های یادگیری از یادگیری حمایت می‌کند

◀ ۱۲ چگونه پیکره‌بندی به شکلی که به نظر می‌رسد کار ساده‌ای نیست... پیکره‌بندی	
۱۴۳	
۱۴۴	چرا باید این مقاله را به خوانید
۱۴۵	вшرده مقاله
۱۴۶	مقاله
۱۴۹	نتیجه‌گیری‌ها / پی‌آمدهای این کار برای اجرای آموزشی
۱۵۰	چگونه از این کار در تدریس استفاده کنیم
۱۵۱	آموخته‌ها
۱۵۲	منابع
◀ ۱۳ هدف نهایی مقدس ..... تدریس خصوصی تک به تک	
۱۵۳	
۱۵۳	چرا باید این مقاله را به خوانید
۱۵۴	

پیشگفتار : «ایستادن بر شانه غول‌ها»

یکی از تلخ‌ترین دشمنی‌ها در علوم و یکی از شدیدترین آن‌ها «جنگ واژه‌ها» میان رابرت هوک و اسحاق نیوتون است. یک اختلاف ویژه بین آن‌ها جمله انتشار یافته‌ای بود که اینک به‌مانند برجسته‌ترین مشاهده‌ها درباره پیشرفت و راهی که در آن کشف واقعی دانش از لحاظ ماهوی در ذات و طبیعت خود انباشتی هستند، در آمده است. منبع توافق نداشتن آن‌ها بر ماهیت انکسار^۱ نیوتون می‌گفت این کشف به‌مقدار زیادی نتیجه کار دانشمندانهای فرانسوی و ایتالیایی است که آزمایش‌های همانندی انجام داده بودند. نیوتون در یک نامه به‌رقیب بزرگ خود در سال ۱۶۷۵ نوشت:

شما راه‌های بسیاری را افزوده‌اید (بیدا کرده‌اید)، بویژه رنگ‌های صفحه‌های نازک را به‌شكلی فلسفی در نظر گرفته‌اید. اگر به‌خواهم نکامی گرفت بآن بیان‌دازم این امر مانند ایستادن بر روی شانه غول‌هاست.

اگر چه این جمله به‌مقدار زیادی به‌نیوتون نسبت داده شده است، ولی تاریخ جمله به‌زمانی دورتر می‌رسد. در ۱۱۵۹، جان از سالیسبوری (۱۹۵۵) به‌برنارد چارتز نوشت که او

او را به‌مانند کوتوله‌هایی مجسم می‌کند که بر شانه‌های غول‌ها سوار هستیم. او اشاره می‌کند ما اینک بیشتر و دورتر از پیش‌نیان خود می‌بینیم و این نه به‌سبب آن است که دیدی مشتاق‌تر یا قدری بلندتر داریم، بلکه به‌این سبب است که ما بر قامت غول‌پیکر آن‌ها ایستاده‌ایم.

به‌هرحال، تاریخ استفاده از این پیام به گذشته‌های دورتر و به دستور زبان لاتین و به قرن ششم میلادی بر می‌گردد.

در زمان استفاده نیوتون از این جمله، دانش به مفهوم فرایندی که همیشه در حال دگرگونی است، در نظر گرفته می‌شد که در حال پالایش بوده و بر مبنای دانش‌های پیشین شکل گرفته و

یافته‌های آن بسیار نزدیک بهموردی بود که جیمز گالیک^۱ (۲۰۰۴) به آن اشاره کرده است.

ایدهٔ انباشتگی دانش – یک نردبان یا برجی سنگی که بلندتر و بلندتر می‌شود – تنها به مانند امکانی در میان بسیاری از امکان‌های موجود است. صدها سال است که دانشمندانهای اعلم این را در نظر می‌گیرند که شاید آن‌ها مانند کوتوله‌هایی هستند که با ایستادن بر روی شانه‌های غول‌ها دورتر را می‌بینند و به این تمايل دارند که در پیشرفت خود کشف‌های دوباره‌ای به کنند (ص. ۲۵).

بزرگ‌ترین پیروزی نیوتون، توان او در دگرگون کردن درک ما از دنیا از دیدگاهی فلسفی به تحلیل تجربی مبنی بر گمانه‌های قابل اندازه‌گیری بود. فرایندی شبیه به معین امر، امروزه در زمینهٔ آموزش و پرورش رخ داده است، جایی که در ۳۰ سال گذشته یافته‌های مربوط به روان‌شناسی به شدت درک و فهم ما از اینکه یادگیری چگونه روی می‌دهد را دگرگون کرده است، آموزش و پرورش تقریباً تاکنون و ویژه‌تر از آن طراحی آموزشی به شکل زیادی مبنی به این بود که از رشته‌های قابلیتی همچون فلسفه، جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی، شناخت و مغز نشأت گرفته است. برای نمونه، نظریهٔ ویگوتسکای^۲ از رشد خط نزدیک به مبدأ^۳ و این ایده که دانش به شکل اجتماعی ساخته می‌شود اعری پرهیزناپذیر در بیشتر دوره‌های تربیت آموزگار است، در حالی که الگوی بدلتی^۴ اغلب اوقات فراموش می‌شود. با وجود این واقعیت که دایلن ویلیام (۲۰۱۷) به نظریهٔ بارشناختی به مانند «تنها واقعیت مهم‌گه مدرس‌ها نیاز به دانستن آن دارند نگاه می‌کند»، بسیاری از مدرس‌ها می‌توانند تمامی دوره را بدون اینکه کمترین سخنی از نظریهٔ بارشناختی به شنوند، طی کنند.

پژوهش در مورد اینکه ما چگونه یاد می‌گیریم کوششی است که بر شانه غول‌ها قرار می‌گیرد و هدف آن حرکت به سوی توافقی گستردۀ در جایی است که اصول متفاوت چندی در مورد اصول هم‌گرایی مشترک پذیرفته شده‌اند. ای. دی. هریش^۵ (۲۰۰۲) این مورد را «اصول مستقل هم‌گرایی»^۶ خوانده و می‌گوید.

مشخصهٔ علم همیشه قابل اعتماد بوده است. برای نمونه در سده ۱۹ میلادی شواهد بسیاری از

1. James Gleick

2. Vigotsky

3. Zone of Proximal development

4. Baddeley

5. E.D. Hirsch

6. The principle of independent convergence

سویه‌ها در نظریه ژنتیک از میان رفته است. هنگامی که سیاست‌مدارها به این نتیجه رسیدند که کارکنان اتاق‌های عمل باید برای جریمه، کار خود را از دست بدند آن‌گاه آن‌ها مجبور شدند تمامی استانداردهای تمیزی اتاق‌ها را رعایت کنند. این امر با آن‌چه در مدرسه‌ها می‌گذرد بسیار متفاوت است.

می‌توانیم این هم‌گرایی را در بسیاری از گسترهای مشاهده کنیم. برای نمونه، بیشترین گستره پژوهش بلامنازع در یادگیری مربوط به اثر آزمون کردن است، که دریافته‌اند بازیابی اطلاعات از حافظه بلندمدت در هنگامی که با بازخورد مناسبی از آزمون همراه باشد، افزایش می‌یابد. این تمرین بازیابی شده شاید کارآترین راه نگهداری دانش باشد. ولی با وجود این یافته، در مدرسه و در هنگامی که به مانند نکته پایانی در فرایند یادگیری به کار می‌رود، بسیار اندک از آن استفاده می‌شود و این امر در تقابل با راه‌هایی از تسهیل یادگیری است. این امر نه تنها بسیار ضعیف به کار گرفته می‌شود، بلکه حتی اصلاً در مدرسه‌ها به کار گرفته نمی‌شود، همچنین شاهدیم که در دانشگاه‌ها و کالج‌های تربیت مدرس این نکته را به مدرس‌های آینده نمی‌آموزنند (پومرانس، گرینبرگ و والش^۱، ۲۰۱۶؛ سرما، فان هویویگن و کیرشنر^۲، ۲۰۱۸). این فراموشی با ایدئولوژی مبتنی بر این جنبش که آزمون‌گردان را به مانند کاربردی نامناسب در نظر می‌گیرد که به بحران بهداشت روانی آن‌ها منجر می‌شود، ترکیب شده است. این گفته به مشکل مقاومت در برابر پیشرفت علمی و پیش‌ مقاومتی در موقعیت‌های دکمالیک اشاره می‌کند. در اینجا بیان مورد ایگناز سملوئیز^۳ می‌تواند آموزنده باشد.

در سال ۱۸۴۶ میلادی بیمارستان عمومی وین اتریش مشکل ویژه‌ای را تجربه کرد. بیمارستان دارای دو بخش زایمان بود، ولی در بخش اول نرخ مرگ ناشی از نفاس در حدود ۱۶ بود، در حالی که در بخش دوم نرخ بسیار کمتر از این و در حدود ۴ بود. این دو بخش به شکل مرموزی با هم شبیه بودند و تفاوت آشکاری باهم نداشتند. قسمتی از این راز به‌این مربوط می‌شد که در آن‌جا اصلاً رازی وجود نداشت. تقریباً تمامی مرگ‌های ناشی از زایمان به سبب تب نفاس (عفونتی باکتریایی در رحم که پس از تولد بچه روی می‌داد)، یکی از دلیل‌های مرگ در سده نوزده میلادی بود. این واقعیت در بیرون از بیمارستان به‌خوبی شناخته شده بود و

1. Pomerance, Greenberg & Walsh

2. Surma, Van Hoyweghen & Kirschner

3. Ignaz Semmelweis

بسیاری از مادرها درخواست داشتند به سبب بدنامی بسیار بخش یک زایمان، به بخش دو زایمان بروند.

بدنامی بخش اول زایمان به حدی بزرگ بود که بسیاری از زن‌ها ترجیح می‌دادند در خیابان وضع حمل کنند. در بخش یک بیمارستان در آن زمان اینگذار فلیپ که پزشکی مجارستانی بود کار می‌کرد. در این هنگام، وقتی به او تکلیف شد بیمارها را پیش از دیده شدن به وسیله پرسورش آزمایش کند، درجه‌اش نیز ارتقاء یافته و به سمت دستیار پرسور منصوب شد. به نظر می‌رسید ماهیت اسرارآمیز نفاس قابل حل نباشد، اینگذار جوان بیان داشت این مسئله که «این گونه زندگی همراه با بدیختی بی‌فایده است» او را آشفته کرده بود و بنابراین او خود را وقف یافتن راه حلی برای این امر کرد. نقطه حل ماجرا و پیش‌رفت غیرمنتظره زمانی فرا رسید که دوست نزدیک و همکار دانشگاهی او جاکوب کولتا سیچکابیس، هنگام عمل جراحی انگشت خود را با کارد جراحی برید و با همان عفونت فوت کرد.

سلولئیز سپس متوجه شد در بخش یک زایمان پزشک‌ها به شکلی عادی کالبدشکافی می‌کنند، در حالی که در بخش دو زایمان اچنین کاری انجام نمی‌گیرد. او هم‌چنین دریافت پزشک‌ها اغلب اوقات با همان دست‌هایی کالبدشکافی را انجام می‌دهند که برای زایمان و برخورد با زنان باردار از آن‌ها استفاده می‌کنند، البته بدون آنکه آن‌ها را بشوینند و بنابراین دریافت، پزشک‌ها سبب آلودگی بیمارها به میکروب‌های جسم‌ها می‌شوند. او سپس پزشک‌ها را وادار کرده که پیش از برخورد و درمان بیمارها دست‌های خود را با محلول کلوریتند لیم بشوینند. این مداخله ساده سبب شد که نرخ مرگ با تب نفاس به حدود ۱ درصد کاهش یابد.

به‌هرحال با وجود این کشف در آن زمان بسیاری از افراد جامعه پزشکی نه تنها نسبت به این یافته در تردید بودند، بلکه به شکلی آشکار آن را به دور می‌انداختند. چارلز میگز (۱۸۵۴) یکی از پیشگام‌های متخصص پزشکی زایمان آمریکایی و مدرس، توجه به روش عفونت‌های باکتریایی و روش‌های گندزدایی برای عمل جراحی را به سخره گرفته و می‌گفت «پزشک‌ها آفای بوده و دست‌های آقایان همیشه پاک و پاکیزه است» و به شکل عادی قابل یذیرش نیست که «مقررات در عمل‌های جراحی طبیعی و فشارهای جسمی که خداوند برای لذت و درد در ما مقرر کرده است» به کار گرفته شود. حتی در هنگامی که سلولئیز یافته خود را انتشار داد، او هنوز هم برای مشارکت ناسازگار بوده و پرچم مخالفت برافراشت.

واکنش به این دیدگاه کوتاه سبب پدید آمدن اصطلاح «بازتاب سلولئیز» شد. با این ویژگی که

تمایلی شبه - بازتاب برای رد کردن مدرک‌ها و دانش جدید پیدا می‌شود، زیرا با ملاک‌ها، باورها یا نمونه‌های اصلی پاگرفته، در تقابل است. آنچه سملوئیز یافت، این بود که باورهای دگم اغلب اوقات حتی با وجودی که می‌توانند دگرگونی‌هایی را پدید آورند، سبب چیرگی بر شواهد عینی می‌شوند. ایده‌ او در این مورد که شواهد می‌توانند مسئله‌ها و مشکل‌های رامنشدنی هم‌جون باکتری‌های نادیدنی را که سبب عفونت می‌شوند حل کنند، چند دهه وقت نیاز داشت تا در بیمارستان‌ها اجباری شده و سبب نجات زندگی میلیون‌ها نظر شود.

اگر نیت ما حرکت به سوی رویکردی واقعی از شواهد - آگاهی‌دهنده برای طراحی و پدیدآوری بهترین تجربه یادگیری برای فرآگیرهایمان باشد، پس باید بر روی شانه غول‌ها ایستاده و براساس یافته‌های پرپارشده آن‌ها که به شکلی مستقل تأیید شده و به توافقی گستردۀ در جامعه علمی دست یافته‌اند، به پیش به‌رویم. شناختی گستردۀ که نوآموزها آنرا متفاوت از باتجربه‌ها یاد می‌گیرند، این است که یادگیری به معنای دگرگونی در حافظة بلندمدت، زبان مشترک نیرومندی را پدید می‌آورد که تمامی دست‌اندرکارها را به سوی دانش مناسبی از یادگیری هدایت می‌کند، امری که می‌تنی بر پژوهش‌های نیرومند بوده و به‌تمام فرآگیرها اجازه می‌دهد توان خود را به‌بیشترین حد برسانند.

GLIEK, J. (2004) *ISSAC NEWTON*. NEW YORK, NY: HAPPER PERENIAL.

HIRSCH, E. D. (OCTOBER 1, 2002) CLASSROOM RESEARCH AND CARGO CULTS [BLOG POST]. HOOVER INSTITUTION POLICY REVIEW. AVAILABLE FROM WWW.HOOVER.ORG/RESEARCH/CLASSROOM-RESEARCH-AND-CARGO-CULTS.

JOHN OF SALISBURY. (1955). *THE METALOGICON: A TWELFTH-CENTURY DEFENSE OF THE VERBAL AND LOGICAL ARTS OF THE TRIVIUM* (P. 167). TRANSLATED BY D. D. MACGARRY. BERKELEY, CA: UNIVERSITY OF CALIFORNIA PRESS.

MEIGS, C. D. (1854). *ON THE NATURE, SIGNS, AND TREATMENT OF CHILDBED FEVERS*. PHILADELPHIA, PA: BLANCHARD AND LEA.

NEWTON, I. (1675). LETTER FROM SIR ISAAC NEWTON TO ROBERT HOOKE. HISTORICAL SOCIETY OF PENNSYLVANIA. AVAILABLE FROM [HTTPS://DISCOVER.HSP.ORG/RECORD/DC-9792/DESCRIPTION#TABNAV](https://DISCOVER.HSP.ORG/RECORD/DC-9792/DESCRIPTION#TABNAV)

POMERANCE, L., GREENBERG, J., & WALSH, K. (2016). LEARNING ABOUT LEARNING: WHAT EVERY NEW TEACHER NEEDS TO KNOW. WASHINGTON, DC: NATIONAL COUNCIL ON TEACHER QUALITY. AVAILABLE FROM WWW.NCTQ.ORG/DMSVIEW/LEARNING_ABOUT_LEARNING_REPORT

SEMMLWEIS, I. (1983). *THE ETIOLOGY, CONCEPT, AND PROPHYLAXIS OF CHILDBED FEVER*. TRANSLATED AND EDITED WITH AN INTRODUCTION BY K. CODELL CARTER. MADISON, WI: UNIVERSITY OF WISCONSIN PRESS. AVAILABLE FROM [HTTPS://GRAPHICS8.NYTIMES.COM/IMAGES/BLOGS/FREAKONOMICS/PDF/THE%20ETIOLOGY%20CONCEPT%20AND%20PROPHYLAXIS%20OF%20CHILDBED%20FEVER.PDF](https://GRAPHICS8.NYTIMES.COM/IMAGES/BLOGS/FREAKONOMICS/PDF/THE%20ETIOLOGY%20CONCEPT%20AND%20PROPHYLAXIS%20OF%20CHILDBED%20FEVER.PDF)

SURMA, T., VANHOYWEGHEN, K., CAMP, G., & KIRSCHNER, P.A. (2018). DISTRIBUTED PRACTICE AND RETRIEVAL PRACTICE: THE COVERAGE OF LEARNING STRATEGIES IN FLEMISH AND DUTCH TEACHER EDUCATION TEXTBOOKS. *TEACHING AND TEACHER EDUCATION*, 74, 229–237. AVAILABLE FROM [WWW.SCIENCEDIRECT.COM/SCIENCE/ARTICLE/PII/S0742051X17320656](https://SCIENCEDIRECT.COM/SCIENCE/ARTICLE/PII/S0742051X17320656)

WILLIAM, D. [DYLANWILLIAM]. (JANUARY 17, 2017). I'VE COMETO THE CONCLUSION SWELLER'S COGNITIVE LOAD THEORY IS THE SINGLE MOST IMPORTANT THING FOR TEACHERS TO KNOW. AVAILABLE FROM [HTTPS://TWITTER.COM/DYLANWILLIAM/STATUS/824682504602943489?LANG=EN](https://TWITTER.COM/DYLANWILLIAM/STATUS/824682504602943489?LANG=EN)

منبع‌ها